

PÅBUD OM BRUK AV FANGSTBEGRENSNINGSSYSTEM I SNURREVAD NORD FOR 62°N

1. SAMMENDRAG

I henhold til gjeldende rett er bruk av fangstbegrensningssystem i snurrevadfiske nord for 62°N frivillig. Snurrevad fremstår i dag som et svært effektivt fiskeredskap, noe som medfører fare for store fangster, snurrevadsprengninger og påfølgende neddreping av fisk.

Fiskeridirektøren foreslår på denne bakgrunn at det innføres et påbud om bruk av fangstbegrensningssystem på den tiden av året og i de områdene hvor sannsynligheten for store fangster er størst.

2. REGULERING AV FISKET MED SNURREVAD NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren viser til bestilling fra Nærings- og Fiskeridepartementet av 5. juli 2022 vedrørende høstens arbeid med reguleringer av fisket for 2023. I bestillingen bes Fiskeridirektoratet om å følge opp tidligere bestilling med forslag om innføring av påbud om bruk av fangstbegrensningssystem i bestemte områder nord for 62° N.

I henhold til forskrift 23. desember 2021 nr. 3910 om gjennomføring av fiske, fangst og høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) § 11, er det tillatt å bruke fangstbegrensningssystem i snurrevad ved fiske nord for 62° N.

Fangstbegrensningssystemet for snurrevad ble utviklet for å redusere problemet med sprenging av sekker og neddreping av fisk som følge av for store fangster. Systemet ble utviklet i nært samarbeid med fiskerinæringen i perioden 2014 – 2016, og adgangen til å benytte dette ble fastsatt i forskrift med virkning fra 1. januar 2017.

I henhold til gjeldende rett er bruken av fangstbegrensningssystemet per i dag frivillig. Mange fartøy har valgt å benytte systemet, og tilbakemeldingene Fiskeridirektoratet har mottatt i denne sammenheng er overveiende positive. Det er imidlertid fremdeles en rekke fartøy som av ulike årsaker ikke har tatt innretningen i bruk. De vanligste begrunnelsene er man ikke får systemet til å fungere optimalt, eller at man mener å ikke ha behov for innretningen da man har god kontroll på fangstmengden som kommer inn i snurrevaden i fangstprosessen.

Fiskeridirektøren viser til at snurrevad i dag fremstår som et meget effektivt fiskeredskap. I perioder og områder med store mengder torsk kan konsekvensen ofte bli for store fangster i forhold til fartøyets produksjonskapasitet, eller at fiskeposen ikke tåler belastningen med store fangster slik at den revner i ombordtagningsprosessen. Fangstbegrensningssystemet fungerer slik at det er to eller flere åpninger i snurrevaden som utvider/åpner seg når ønsket mengde av fisk er fanget. Overskuddsfangst slippes ut gjennom åpningene i de frie vannmassene. Bak disse utslippsåpningene skal det være en fiskelås som holder fanget fisk tilbake i redskapet slik at fisk i sekken ikke flyter ut gjennom åpningene i overflaten.

Fiskeridirektoratets sjøtjeneste har de seneste år fått flere meldinger om at det tas svært store fangster torsk med snurrevad på kysten av Troms og Finnmark i perioden februar til mai. For

store fangster har ført til sprenging av snurrevadposer og dumping av fiske som følge av kvalitetsforringelse før fisken er ferdig produsert. Meldinger om snurrevadhal med fangster på mellom 50 og 90 tonn torsk synes å kunne bekreftes ved sjekk mot landings- og sluttsedler. Som kjent er risikoen for sprengning med fare for neddreping av fisk betydelig ved slike fangster.

Selv om det i utgangspunktet er fiskernes ansvar å tilpasse fisket slik at fangstene blir av håndterbar størrelse, er det i realiteten de færreste som har kontroll på fangstmengde, på tross av at mange er både dyktige og nøysomme. Dersom fartøyene har innmontert fangstbegrensning, reduseres risikoen for sprenging av sekker betraktelig.

Fiskeridirektøren vil påpeke at et påbud om bruk av fangstbegrensningssystem i bestemte områder vil medføre svært begrensede økonomiske konsekvenser for de berørte og være lite arbeidskrevende. Systemet er ikke komplisert og kan relativt enkelt innmonteres i henhold til beskrivelse som følger som vedlegg til høstingsforskriften. Kostnadene forbundet med dette er også lave. En egenprodusert innretning gir en pris tilsvarende materialkostnadene. Dersom innretningen kjøpes fra redskapsprodusent, vil prisen sannsynligvis ligge et sted mellom kr. 6000,- og kr. 10 000,-.

På bakgrunn av faren for utfordringer med store fangster, snurrevadsprengninger og påfølgende neddreping av store mengder fisk, foreslås det å innføre et påbud om bruk av fangstbegrensningssystemet på den tiden av året og i de områdene hvor sannsynligheten for store fangster er størst. Fiskeridirektoratet legger til grunn at fangstbegrensningen vil fungere optimalt selv ved små fangster dersom innretningen er riktig montert.

Lenke til sluttrapport fra prosjektet "Fangstkontroll i snurrevad": [Fangstkontroll i snurrevad: Hovedprosjekt \(fhf.no\)](#)

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres et påbud om bruk av fangstbegrensningssystem i snurrevad i perioden fra og med 15. februar til og med 15. mai innenfor 12 n.mil fra grunnlinjen fra 67° N til grensen mot Russland. Fangstmengde skal tilpasses fartøyets reelle produksjonskapasitet, begrenset til maksimum lengde på sekken på 14 meter målt fra bakkant av utslippshull til overbinding bak kvadratmaskeseksjonen.